

BESLUTSFÖRSLAG

Nilsson, Eva B.
Eva.B.Nilsson@skane.se

Datum 2023-09-26
Ärendenummer 2023-POL000019

1 (7)

Patientavgifter 2024

Ordförandens förslag

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår regionfullmäktige följande

1. Regionfullmäktige fastställer förslag till patientavgifter i öppenvård enligt bilaga 1 att gälla från och med 2024-01-01.
2. Regionfullmäktige fastställer förslag till patientavgifter för intyg samt åtgärder utan samband med sjukdom eller skada enligt bilaga 2 att gälla från och med 2024-01-01.
3. Regionfullmäktige fastställer förslag till patientavgifter i slutenvård enligt bilaga 3 att gälla från och med 2024-01-01.
4. Högkostnadsskydd för öppen vård med mera höjs med 100 kronor till 1400 kronor från och med 2024-01-01.
5. Högkostnadsskyddet för sluten vård höjs med 10 kr till 130 kr per vård dag från och med 2024-01-01.
6. Grundkraven för internetbaserade behandlingar justeras enligt förslag att gälla från och med 2024-01-01
7. Ändringar i terminologi gällande kvalificerade distanskontakter, video och chatt enligt förslag att gälla från och med 2024-01-01
8. Speciallivsmedel ändring av maxbelopp från 1375 kronor till 2060 kronor att gälla från och med 2024-01-01.
9. Avgiftsfritt influensavaccin till de grupper som rekommenderas vaccination av Folkhälsomyndigheten utökas att gälla även hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar och utöver definierade riskgrupper personer med skörhet som behöver hjälp med aktiviteter i dagliga livet av hemtjänst, eller liknande stöd, samt personer med påtagligt nedsatt hälsa av andra skäl än diagnoserna i riskgruppslistan. Sådana andra skäl kan vara psykiatrisk sjukdom eller demens men även skadligt alkohol- eller drogbruk, att gälla från och med 2024-01-01.

Sammanfattning

En översyn har gjorts gällande patientavgifter inför 2024. Översynen har genomförts i en parlamentarisk grupp.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2023-09-26
2. Bilaga 1 Patientavgifter i öppenvård
3. Bilaga 2 Intyg samt åtgärder utan samband med sjukdom eller skada
4. Bilaga 3 Patientavgifter i slutenvård
5. Förtydligande av bilaga 1 Patientavgifter i öppenvård

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade i januari 2023 att en parlamentarisk grupp ska bereda patientavgifter inför 2024.

Patientavgifter i öppen vårdHögekostnadsskyddet för öppen vård med mera

Högekostnadsskyddet år 2024 uppgår till 1 400 kr (2023: 1 300 kr). Det är den högsta avgift för vårdavgifter inom den öppna hälso- och sjukvården, för avgifter för vissa förbrukningsartiklar och för avgifter för sådan tandvård som avses i 8 a § tandvårdslagen (1985:125) som får tas ut under en tolv månaders period.

Bakgrunden till denna höjning är att regeringen har fastställt vad som kallas för prisbasbeloppet till 57 300 kr för år 2024.

De högekostnadsskydd som berörs regleras i 17 kap. hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och 5 § lagen om läkemedelsförmåner (2002:160).

Internetbaserade behandlingar - generella principer

En ändring i de grundkrav som är beslutade i Regionfullmäktige 2022-12-13 gällande internetbaserade behandlingar är nödvändig då det framkommit att:

- även andra legitimerade yrkesgrupper än läkare ordinerar internetbaserade behandlingar
- att det inte alltid är nödvändigt med obligatoriska avstämningar under pågående behandling

I grundkraven föreslås förändringar att:

- ”ordinerad av läkare” ändras till ”ordinerad av legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal”
- ”obligatoriska avstämningar” ändras till ”av behandlaren initierade uppföljningar där vård och behandling ges”.

Kvalificerade distanskontakter (video, chatt och telefon) och kontakter via 1177

Kvalificerade digitala vårdkontakter med eller utan bildöverföring (motsvarande chatt och videobesök) är enligt beslut i Regionfullmäktige avgiftsbelagda från och med 2019-01-01 och alla kontakter via 1177 är avgiftsfria. Internetbaserade behandlingar som uppfyller grundkraven i Regionfullmäktiges beslut 2022-12-13 definieras som öppenvård och är avgiftsbelagda från och med 2023-01-01..

Då det de senaste åren skett en styrning inom hälso- och sjukvården mot mer digitalisering och modernisering på vilka sätt patienter idag har kontakter med vården, finns ett behov av en översyn av begrepp och beslut angående patientavgifter för de patientkontakter som sker på distans.

Begreppet "kvalificerade" håller på att fasas ut och kvalificerade vårdkontakter benämns nu: Vårdkontakter på distans som ersätter fysiska vårdkontakter.

Idag används 1177 som ingång till alla Region Skånes digitala behandlingsplattformar men alla är inte avgiftsbefriade.

I digitala verksamheter är patientavgifterna de samma som för fysiska besök och således är inte allt avgiftsfritt för patienten.

En förändring är nödvändig och beslutet om avgiftsfrihet för alla kontakter via 1177 behöver revideras.

Förslag:

Vårdkontakter på distans som ersätter fysiska vårdkontakter ska ha samma patientavgifter som för fysiska vårdkontakter enligt bilaga 1. Övriga telefon- och skriftliga kontakter är avgiftsfria.

Uppdatering och modernisering av begrepp som inte längre gäller eller har fått en ny innebörd samt texter kopplade till dessa är nödvändig.

Begreppet ”chatt” - chatt kan innebära chatt i realtid där man får svar direkt i realtid men även chatt där det kan ta upp till flera timmar innan svar ges. I begreppet ovan avses chatt i realtid och måste därför förtydligas.

Förslag:

- Chatt - ändras till "chatt i realtid"
- Videobesök – begreppet används inte längre ändras till "Videokontakt".
- Kvalificerade vårdkontakter - ändras till "Vårdkontakter på distans som ersätter fysiska vårdkontakter"

Uteblivandeavgift kvalificerade telefonkontakter

Ärendet bereds vidare inför översyn av patientavgifter 2025.

Patientavgifter i slutenvård

Högekostnadsskydd för patientavgift per vård dag

Högekostnadsskyddet för slutenvård höjs med 10 kr

Högekostnadsskyddet år 2024 uppgår till 130 kr per vård dag (2023:120 kr). Det är den högsta avgift som får tas ut per vård dag inom slutenvård.

Bakgrunden till dessa höjningar är att regeringen har fastställt vad som kallas för prisbasbeloppet till 57 300 kr för år 2024.

De högekostnadsskydd som berörs regleras i 17 kap. hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och 5 § lagen om läkemedelsförmåner (2002:160).

Högekostnadsskydd inom slutenvård vid längre vårdtider

Ärendet bereds vidare inför översyn av patientavgifter 2025.

Avgiftsfrihet när komplikationer under graviditeten kräver slutenvård

Ärendet bereds vidare inför översyn av patientavgifter 2025.

Övriga punkter

Patientavgifter speciallivsmedel

Regionala enheten för läkemedel har inkommit med förslag att höja patientavgifterna för regionalt beslutad subvention av speciallivsmedel (omfattar patienter från 16 års ålder) då justering inte skett sedan 2004.

Förslag:

Uppräkning med 50% för kosttillskott, sondnäring, berikningsprodukter, förtjockningsmedel och produkter med specifikt innehåll eller sjukdomsinriktat användningsområde

Patientavgift för glutenfria livsmedel och preparat för medfödda metabola rubbningar kvarstår då avgift för dessa produkter följer Lag (2002:160) om läkemedelsförmåner m.m.

Maxkostnad per månad höjs från 1375 kronor till 2060 kronor. Denna höjning motsvarar procentuellt sett föreslagna höjningar för de olika produktgrupperna. Vid omräkning till helnutrition blir maxkostnaden fortsatt betydligt lägre än

Konsumentverkets beräkning av matkostnader.

Beräkningsmodell av patientavgift per produktområde kvarstår (enligt beslut i HSN 2015-04-14).

Patientavgiften räknas upp med 10% när Konsumentverkets beräkning av matkostnader visar en ökning på $\geq 10\%$ jämfört med 2023. Regionala enheten för läkemedel ansvarar för årlig översyn och vid behov uppräknings.

Föreslagen förändring minskar Region Skånes kostnader då en större andel av varukostnaden betalas av patienten.

Ersättning till personer 66 år och äldre för merkostnader i samband med hemdialys (bloddialys)

Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) avser utreda frågan om ersättningsnivåer för hemdialys under hösten 2023. Region Skåne inväntar SKR:s utredning i frågan.

Införande av uteblivandeavgift för barn inom barnverksamheter

Förslaget har beretts i den parlamentariska gruppen och avslås.

Avgiftsfritt influensavaccin till de grupper som rekommenderas vaccination av Folkhälsomyndigheten

Region Skåne har i dagsläget kostnadsfri vaccination mot influensa till följande grupper:

- Personer som fyllt 65 år
- Personer yngre än 65 år som tillhör riskgrupper enligt Folkhälsomyndighetens rekommendation till exempel:
 - Kronisk hjärtsjukdom
 - Kronisk lungsjukdom, såsom KOL och svår/instabil astma
 - instabil diabetes mellitus
 - gravt nedsatt infektionsförsvar
 - kronisk lever- eller njursvikt
 - astma
 - extrem fetma
 - flerfunktionshinder hos barn
- alla gravida (oavsett ålder) efter graviditetsvecka 12. För de gravida som har en ytterligare riskfaktor kan vaccination ske även före graviditetsvecka 13.

Övriga grupper som rekommenderas årlig vaccination mot säsongsinfluensa av Folkhälsomyndigheten:

- Hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar
- Personal inom vård och omsorg som arbetar nära patienter och omsorgstagare med ökad risk för allvarlig influensa
- Andra grupper som särskilt kan beaktas för influensavaccination utöver definierade riskgrupper är personer med skörhet som behöver hjälp med aktiviteter i dagliga livet av hemtjänst, eller liknande stöd, samt personer med påtagligt nedsatt hälsa av andra skäl än diagnoserna i riskgruppslistan. Sådana andra skäl kan vara psykiatrisk sjukdom eller demens men även skadligt alkohol- eller drogbruk.

Region Skåne har enligt beslut av Regiondirektören 2017-08-18 avgiftsfri vaccinering av personal inom vård och omsorg som arbetar nära patienter med ökad risk för influensa. Avser personal med patientnära kontakter inom Region Skånes verksamheter.

Region Skåne föreslås att utöka målgrupper för avgiftsfri influensavaccinering med:

- Hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar.
- Andra grupper som särskilt kan beaktas för influensavaccination utöver definierade riskgrupper är personer med skörhet som behöver hjälp med aktiviteter i dagliga livet av hemtjänst, eller liknande stöd, samt personer med påtagligt nedsatt hälsa av andra skäl än diagnoserna i riskgruppslistan. Sådana andra skäl kan vara psykiatrisk sjukdom eller demens men även skadligt alkohol- eller drogbruk.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

En höjning av maxbeloppet för patientavgifter gällande speciallivsmedel kommer att minska Region Skånes kostnader då en större andel av produktkostnaden betalas av patienten.

Kostnaden för att utöka målgruppen för avgiftsfri influensavaccinering med hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar uppskattas till 450 000 kronor.

För resterande punkter i beslutsförslaget bedöms de ekonomiska konsekvenser för Region Skåne ha en begränsad effekt på Region Skånes totala intäkter.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjuristerna har inte bedömts nödvändigt.

Miljökonsekvenser

Ärendet medför inga miljökonsekvenser.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Ingen samverkan/MBL-förhandling har bedömts nödvändig i ärendet.

Uppföljning

Ärendet behöver inte följas upp särskilt.

Anna Mannfalk
Ordförande

Pia Lundbom
Hälso- och sjukvårdsdirektör